

Survey on colonial symbols

Preliminary results

one.
brussels

Geëngageerde Brusselaars met sp.a

LEOPOLDO · II

REGI · BELGARVM

1865 · 1909

PATRIA MEMOR

How

do we deal with the colonial history of Brussels and the symbols that remind us of it in the public space? What about references to Leopold II, whose name is inextricably linked to the mass murders that took place under his regime in Congo? The money with which certain buildings in Brussels were built was partly earned by exploiting Congo and its population.

That is why a resolution in the Brussels Parliament calls for the contextualisation of colonial history in public space. Partly thanks to one.brussels, agreements on this are included in the coalition agreement and Secretary of State Pascal Smet launches a working group of experts and people from the communities involved: what are we going to do with the statues and symbols of Leopold II?

More important is what should happen in your opinion, as Brussels citizen. Should there be a decolonisation monument, commemorating the victims and helping us reflect on how colonial ideas still have an impact to this day? Or do you have better ideas on how to deal with our colonial past? Brussels, with more than 182 nationalities on its territory, should play a leading role in this issue.

Our metropolis is a centre of interculturality and diversity. Colonial symbols and ideas are diametrically opposed to this. That is why, as one.brussels, we want to work together with you to create a city inclusive for everyone.

The research

1. Preserve them as they are

Therefore, we asked people to fill in a short survey on the website www.one.decolonise.brussels to let us know what they think should happen with the colonial symbols in the streets.

We specifically chose to ask about the statues of King Leopold II, because many people know them and they have become a symbol of the debate about the colonial past.

We asked the opinion of people on four possible actions regarding these statues:

2. Give them a context and an explanation about the colonial past

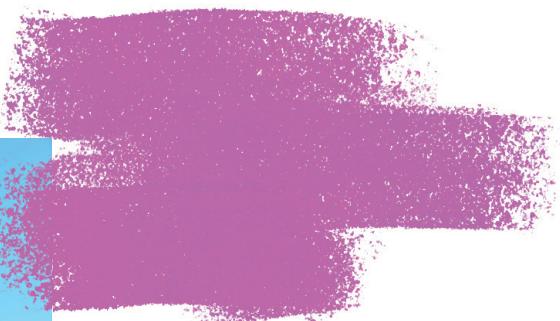

3. Accompany or replace them by a decolonisation monument

4. Remove them

For each option, respondents could indicate, according to a four-point Likert scale, whether they fully agree, agree, disagree, are fully disagree. This allowed us to detect the relative preferences in the answers. In addition to the response to the four options, those who completed the questionnaire were asked to explain the reason of their answer, which they could motivate in an open input field. Most of the respondents left a motivation in that field, a selection of which can be found in the appendix to these results.

In terms of personal data, first name, name, e-mail address and postal code were asked.

Preliminary results

1.109 respondents

The preliminary results of this study cover the responses received between 16 June and 28 June. During this period, 1,109 people completed the survey, 70% of which live in the Brussels-Capital Region, and 30% in other Belgian municipalities, while a lost response came from the Netherlands. The survey is still ongoing and people can still respond. The results show a significant difference in the responses within Brussels and outside Brussels.

Contextualisation most preferred

Most of the respondents seem to prefer a contextualisation of the colonial statues and symbols. 69% of the respondents who live in Brussels are in favour of this option, and even 73% of those living outside Brussels. People seem to agree that something needs to be done to provide a context to the statues of Leopold II.

No consensus on preservation

There is a clear division among the Brussels inhabitants about the preservation of the statues. 50% of them are in favour of the preservation, 50% are against it. It is noticeable that people have a clearly expressed opinion, because 4 out of 10 of the respondents fully agree and also 4 out of 10 fully disagree. Of the respondents outside Brussels, 7 out of 10 agree, and even a majority of 57% fully agree, that the statues should be preserved.

No majority in favour of removal

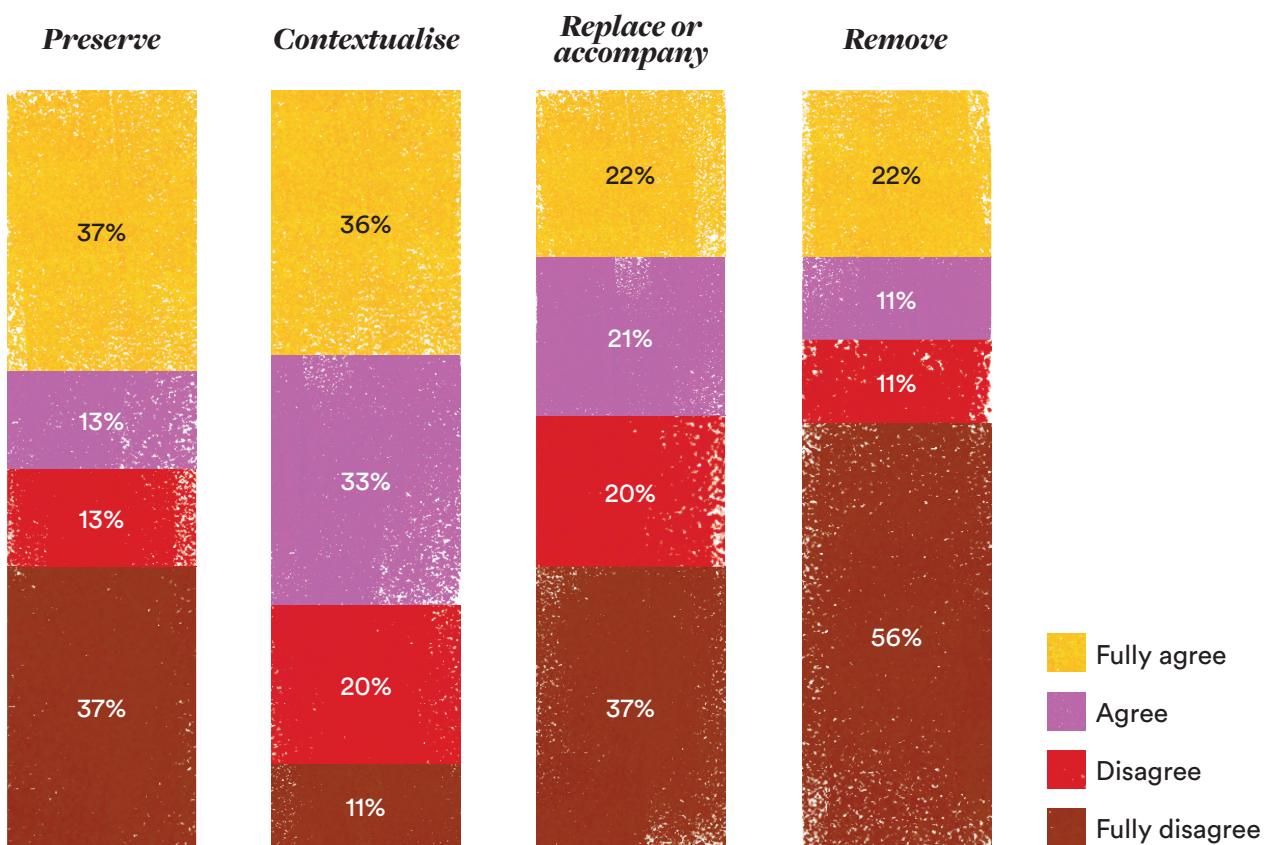
For the removal of the statues there is no majority among the Brussels reactions either. In total, 77% of the Brussels respondents are against removing the statues. 79% of the participants outside Brussels are also against removing, but their preferences are stronger, with 7 out of 10 respondents fully disagreeing with the removal.

Replace by or accompany? Brussels citizens and non-Brusselers have different opinions

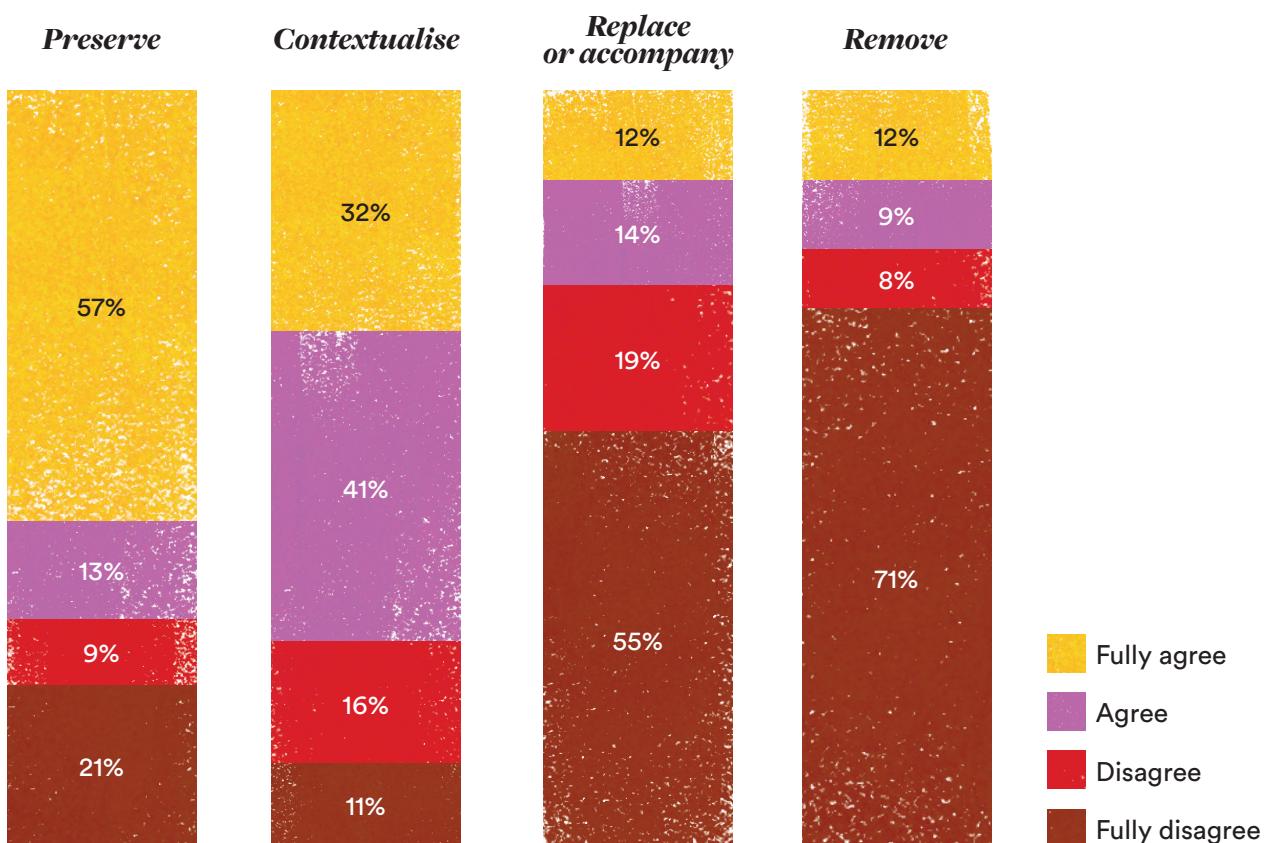
As for the accompaniment or replacement of the statues by a decolonisation monument, there is more support among the Brussels citizens than among the non-Brusselers. Of the Brussels respondents, 57% are against replacing or accompanying the statues, while outside Brussels, a clear majority of 74% is against it.

The respondents gave justified feedback that the question asked is not entirely clear, because two different things are asked. This option should therefore be examined further. However, the answers to the other questions show that there is more support for accompanying the existing statues of Leopold II than for replacing them.

Reactions of Brusselers (778 of 1109 people)

Reactions of non-Brusselers (331 of 1109 people)

Data analysis

Using a data analysis of the collected answers, we looked at the correlations between the questions and the extent to which Brusselers and non-Brusselers respond differently. In total, the first 963 completed surveys, collected between 16 June and 26 June, were introduced in the statistical software program R Studio to make a statistical analysis of these data. Appendix 2 of this report contains the detailed results of this statistical analysis and the code used for it.

By means of the Spearman correlation test it was examined to what extent the given answers to the four questions correlate with each other and whether this is significant. There is a strong negative correlation between the given answers to the 'stay and replace' questions (-78.34%), which logically indicates that people who want to preserve the statues do not want them replaced and vice versa.

In other words, the more people agree with preserving the statues, the less people agree with replacing them. The correlation between preserving and removing is also clearly negative: the more people agree with preserving the statues, the less people agree with removing the statues. Contextualising and removing have a slightly negative (though significant) correlation of minus 22,74%. Replacing and removing have a strong positive correlation of 72.71%: the more one agrees with replacing the statues, the more one agrees with removing the statues.

The Mann Whitney U test on these data was used to determine whether there were significant differences between the responses of Brusselers and those of non-Brusselers. With regard to the contextualisation of the statues, no significant differences were observed between the two respondent groups. Therefore, there seems to be some consensus on this issue inside and outside Brussels. When it comes to preserving the statues or replacing and removing them, however, significant differences can be observed. In other words, the opinions on this matter strongly differ between Brussels and non-Brussels residents.

Conclusions based on the preliminary results

On the basis of the answers collected, some first conclusions can already be drawn. What stands out is the great consensus that seems to exist on the need to provide context to the statues of Leopold II. This consensus does not only exist among the Brusselers themselves, but is equally present among the respondents from outside Brussels.

Aside from this, there appears to be a clear difference between the opinions of the Brusselers and the other respondents with regard to the preservation, replacement or removal of the statues.

The Brusselers are 50-50 divided on the question of preserving the statues, while the majority of the other respondents are in favour of keeping them. Both in and outside Brussels, there is no majority for the replacement of the statues. The option of whether the statues should be accompanied by a decolonisation monument should be further investigated as there is a clear correlation with the statue removal question.

With regard to the statue removal, both Brussels and non-Brussels respondents have no majority, but it is particularly noticeable that 7 out of 10 non-Brussels respondents are strongly opposed to the statue removal.

Appendix 1

Selection of motivations added to the answers

Contextualise

- 01 De verheerlijking van Leopold II, zoals nu uitgebeeld in standbeelden, is niet meer in lijn met de waarden en idealen van onze huidige maatschappij. Aangezien het wel onderdeel is van onze geschiedenis, verkies ik een hercontextualisering. Het standbeeld van de sokkel halen en andere beelden erbij plaatsen bv, of beter: de invulling overlaten aan een groep van kunstenaars, bewoners en historici.
- 02 Het hebben van standbeelden is belangrijk in het collectief geheugen en fleurt bovendien het straatbeeld op. De personen die afgebeeld staan, worden nu als schurken gezien. We moeten deze gebeurtenissen niet onder het tapijt schuiven. Om nu te voorkomen dat het wordt weggehaald, moet het gecontextualiseerd worden. Daarom OOK aandacht voor de slachtoffers van deze 'schurk'.
- 03 Leopold II is meer dan gewoon een koloniaal, hij is verantwoordelijk voor massamoorden en onmenselijke behandeling van de lokale bevolking. Het feit dat hij een gekend pedofiel was, helpt niet echt. Hij heeft veel goed gedaan in Brussel, maar dat kunnen de Duitsers ook over Hitler zeggen. Dat ze beiden graag dingen bouwden weegt helemaal niet op tegen hun misdaden.
- 04 Auschwitz was ooit een concentratiekamp, een pronkstuk van het nazisme. Vandaag de dag is het als museum een sterk teken tegen nazisme. Als dat met een heel vernietigingskamp kan, dan kan dat met een standbeeld ook. We moeten mensen met de neus op de feiten drukken, niet standbeelden van koloniale heersers weghalen en hen zo onder het matje vegen.
- 05 Historien moi-même, j'aime voir les vestiges d'un temps perdu. Qu'il soit horrible ou heureux, je regarde ses statues avec beaucoup de passion, et j'aime que l'histoire soit représentée à travers ce genre de figure. Bien sûr, je supporte le multiculturalisme et je crois fortement que la statue ne peut pas rester tel qu'elle est, sachant le nombre élevé de Congolais dans notre ville. J'aimerais que tout comme moi, ses Congolais se sentent chez eux. La contextualisation permettrait de garder l'aspect historique de la statue qui me tient à cœur, mais aussi à expliquer que nous avons passé à autre chose et que nous nous excusons de cet horrible temps
- 06 Het voornaamste is dat er discussie komt over wat de kolonisatie betekend heeft en dit kan het best met contextualisatie en met het toevoegen van andere standbeelden van mensen die bijvoorbeeld kolonisatie bestreden hebben.
- 07 Het hangt er wat van af. Op prominente plaatsen, zoals het beeld langs de ring, zouden we beter verbindende plaatsen creëren door inspirerende publieke ruimte. Het plein kan dan eventueel de naam dragen van een verbindend persoon of iets dergelijks. Beelden in parken kunnen tot op zekere hoogte wel, maar dan wel zeker met de nodige duiding.
- 08 We cannot deny what he has done, so either contextualise or replace with something that instead honors BLM or something like that.
- 09 ...La solution pour moi serait donc d'éduquer! D'une part dans le paysage public, avec en effet des indications de contexte et avec un monument de décolonisation. Et d'autre part dans les écoles, je le dis quand-même bien que ce ne soit pas du même ressort politique mais je regrette profondément de n'avoir jamais appris le passé colonial de notre pays, l'histoire de ce roi ou des autres, ni en primaire ni en secondaire, ni à l'université ; cela n'a visiblement jamais fait partie de mes programmes d'histoire et là réside un problème bien plus profond et ancré dans notre système qui préfère "oublier" ce pan de l'histoire....
- 10 De geschiedenis moet bewaard worden maar uitgelegd worden. We willen geen nieuwe beeldendstorm ook als we niet akkoord zijn met alles wat die mensen gedaan hebben. Er is ook een collectieve verantwoordelijkheid. Deze ligt niet alleen bij Leopold II.
- 11 These statues are simply too harsh (at the same level as having Hitler statues). So I think it's best to take them away and replace them with new statues to commemorate all the past and current suffering. A good option for some vandalised ones would be to keep them with the red paint and graffiti and provide context nearby; that would be innovative and would keep things more visible, but most of the statues in Belgium should go to museums.

- 12** It's important not to erase the past and history of Belgium. By removing the monument nothing will be achieved, history will be forgotten. Instead of removing the monument, add a plaque explaining what Leopold II did. Another idea would be to have a new statue of Leopold II built next to the original one with Leopold II falling from horse to show that what he did doesn't have a place in society.

Remove or move to a museum

- 13** Een standbeeld in de publieke ruimte dient om mensen te eren. Die koning verdient die eer niet. Verplaats dit naar een soort museum van dwalingen van machtshebbers, én met duiding. Stalin, Franco, Mussolini, Hitler en deze koning horen thuis in zo'n museum. Een museum in de stijl van de holocaust. Daar hoort zo'n figuur in thuis. Op die manier hoort de geschiedenis herinnert te worden.
- 14** Een standbeeld behouden van een individu die zoveel mensen heeft vermoord onder zijn bewind is gewoon niet acceptabel. Toch is niet alleen Leopold II hier de grote boeman, Boudewijn heeft bijvoorbeeld ook een grote schuld in de Congo kwestie en dat wordt nog minder besproken wat jammer is. Men zou voor deze kwestie veel meer in dialoog moeten gaan met de Congolese diaspora maar ook Belgische en Congolese historici.
- 15** Het zou goed zijn om deze beelden te verzamelen op een plaats, een park bijvoorbeeld, en daar zouden we toegang kunnen krijgen tot het geschiedenis, het echte geschiedenis, maar met uitleg. Details over de tijd, de economische en sociale context, de situatie in andere landen ... en we zouden zo het decor van de stad kunnen vernieuwen door het werk van levende kunstenaars te promoten.
- 16** De kolonisatie was een misdaad tegen de menselijkheid. De daders verdienen geen standbeeld. Geschiedenis leer je op school of musea, standbeelden in de openbare ruimte is verheerlijking. Laten we in de plaatsen helden van de democratie verheerlijken.
- 17** Dat deze vraag moet worden beantwoord, daar ligt het probleem. Dat men niet inziet dat massamoordenaars niet opgehemeld worden, hoe is dit mogelijk?
- 18** Deze standbeelden dragen bij tot de verheerlijking van onze koloniale periode en bijgevolg tot de normalisering van blanke suprematie. Ze verwijderen is daarom essentieel in de strijd tegen racisme. Een plakkaat is slechts een

schaamlap voor een falend anti-racismebeleid. De standbeelden horen thuis in een museum met een duidende boodschap, niet in de straat. Tijd voor een inclusieve samenleving.

- 19** Standbeelden zijn een eerbetoon, dit is zeer pijnlijk voor een groot deel van de Brusselaars. Geschiedenis wordt herdacht in boeken en niet in beelden.
- 20** Keeping those statues in public place is a way to glorify a murderer. It's also a call of youth to follow bad roots. You can put his history in museums and teach his bad past at school by telling all the truth to students. Those statues are a daily insult to people.
- 21** Dit is staatspropaganda voor het koningshuis, wat ik sowieso al een achterhaald systeem vind, een democratie onwaardig. Daarbij komt nog eens dat deze man verantwoordelijk was voor een misdadig regime dat miljoenen doden op het conto heeft. Dat dit nog steeds een debat is, is echt idioot.
- 22** The glorification of the crimes in the Congo is absolutely shocking. The only context this history should be displayed is in education, perhaps in museums, but certainly not by having the monster responsible displayed as a hero's statue. Anyone who claims that these statues do not glorify Leopold II is being ridiculous.
- 23** Il n'y a pas besoin de glorifier des gens qui pensent qu'il y a une hiérarchie raciale. Même si c'est une partie de notre histoire, comment es ce qu'on explique à un enfant pourquoi il y a une statue d'un homme/ femme qui a fait du trafic d'esclave ? Qu'est-ce que la jeunesse va comprendre? Que si tu traites les gens d'une autre ethnie c'est acceptable.
- 24** La contextualisation permettrait à tout un chacun d'apprendre la façon dont s'est passée la colonisation, mais aussi toute la propagande effectuée en Belgique pour l'encourager. Mais la meilleure idée serait sans doute de rassembler ces statues et d'ouvrir un grand « parc des statues déchues » comme cela s'est fait à Moscou et dans beaucoup d'anciens pays du bloc de l'Est.
- 25** Je préfère des symboles positifs et progressistes dans le paysage urbain. Glorifier des personnages comme Léopold II en leur rendant hommage aux quatre coins du pays est une insulte aux afro descendants de Belgique et une manière implicite de valider les atrocités commises dans le passé. Ce qu'il faut, c'est

- reconnaitre que ce passé fait partie de l'histoire belge et éduquer toutes les générations à ce sujet mais à l'école et dans les musées. Personne ne lit les écrits au pied des monuments.
- 26 Il est urgent de décoloniser l'espace public et en même temps profondément essentiel qu'il y ait une reconnaissance et une présence de l'histoire dans cet espace. Les représentations sculpturales héroïques coloniales doivent être préservées dans une institution muséale, accompagnées d'une médiation correspondante. L'espace public doit faire place à des nouvelles figures de minorités trop souvent négligées et rendre hommage aux victimes. Il doit faire preuve d'une vision pluraliste du monde. Toute personne, de toute culture, de toute origine ethnique, de tout genre, de toute orientation sexuelle doit pouvoir s'y reconnaître, s'y retrouver. Je vous remercie pour cette initiative qui permettra d'engager ou de poursuivre la discussion qui doit avoir lieu en Belgique et à Bruxelles.
- 27 Een het weghalen van deze pijnlijke verheerlijking en het plaatsen van een nieuw dekolonial standbeeld markeert het begin van een nieuwe tijd, waar we ons als samenleving losrukken van onze koloniale fundamenten, en dan kunnen we dit ook in onze waarden voorttrekken in het heden, en naar de toekomst toe, want we leven nog steeds in een global economisch model van uitbuiting van andere volkeren, gekleurde levens en gronden.
- 28 Les figures historiques dans l'espace public doivent être en accord avec la société que nous voulons être. Enlever sa figure des rues de Bruxelles est aussi une affirmation claire des valeurs que nous portons. La figure de Léopold II est très clairement identifiée avec le colonialisme. Il était lui-même de son vivant fortement critiqué en Europe pour les crimes commis au Congo. Il ne cadre plus avec la diversité culturelle de Bruxelles au XXIe siècle. Pour vivre ensemble nous avons besoin de représentation de la population dans l'espace public.
- 29 The best place to put such monuments into context is a museum, eventually an open air museum but in any case a place where people already go with critical spirit.
- 30 Een autre option est de les mettre dans un musée pour les expliquer et les décrire. En organisant des excursions scolaires au niveau flamand. Want le lien entre le privilège blanc et le racisme dans le passé doit être clarifié.
- 31 Statues are a form of glorification. There's no point adding "context" as it will inevitably be smaller than the initial intent. All commemoration is political and removing the statues shows that it is finally unacceptable to glorify one of Europe's most brutal colonisers.
- 32 Garder les statues avec une contextualisation n'est pas une action suffisante à mon avis. Le mieux est de déplacer les statues vers un endroit dédié à cette contextualisation aka un musée. La meilleure option à mon avis est de les remplacer avec un monument dédié aux victimes de la colonisation. Si cette option n'est pas possible, alors enlever la statue tout simplement.
- Preserve as they are**
- 33 ik ben zelf van Congolese afkomst en mij storen de beelden van Leopold II helemaal niet. We wonen in het Koninkrijk België en hij is 1 van de koningen die dit land gehad heeft. Simpel. Geen enkele andere koning heeft trouwens voor Brussel evenveel betekend als Leopold II. Hem proberen wissen maar al de gebouwen die hij heeft laten plaatsen met het geld van Congo, laten staan, is hypocriet.
- 34 Parce que chaque pays a son histoire avec ses défauts ce n'est pas pour ça qu'il faut le cacher mais même le mettre en avant et l'expliquer. Sinon pourquoi pas enlever toutes les statues de Tintin et Hergé. Ou même de Jules César...
- 35 Parce que le réel débat ne sont pas les statues mais plutôt le racisme dont sont victimes ces personnes encore aujourd'hui. Ici vous créez juste des tensions non nécessaires au lieu de répondre au réel problème sociétal.
- 36 Je kan niet oordelen met een bril van vandaag over de acties uit het verleden. Leopold II est une partie intégrante du passé de la Belgique. Laissez-le tel quel!
- 37 Je crois que retirer les images du passé ne sera pas strictement nécessaire car cela fait partie de l'histoire. C'est pareil que dans le livre on ne va pas retirer des livres d'histoire les images des personnes qui ont contribué à la colonisation par compte s'attaquer à toute personne qui actuellement, de nos jours, contribue à l'appauvrissement du peuple africain et toutes autres régions du monde serait beaucoup plus judicieux ce n'est pas en s'attaquant aux fantômes du passé qu'on construit son futur.

- 38** Ce sont les états totalitaires qui font table rase du passé, nous sommes en démocratie et le vœu de modifier les choses émane d'une minorité agissante et brutale. Ce sont des thématiques importées de l'étranger et relayée par des groupuscules soutenus par certains médias et un grand nombre de politiques irresponsables en quête de publicité électorale auprès des diasporas.
- 39** Le gouvernement a juré fidélité au roi, il a l'obligation de protéger la couronne et donc nos rois ! Ce sont les valeurs de l'état belge ! Saccager les statues du roi est un crime de lèse-majesté. C'est une atteinte grave à la majesté du souverain, c'est un attentat. Un attentat contre le pays !
- 40** C'est notre histoire et il est temps que les écoles rappellent ce qu'il s'est réellement passé et pas ce que fantasme une minorité.
- 41** Dit is een standbeeld van de koning, niet een beeld dat de kolonisatie verheerlijkt. Dit is erfgoed. Men moet alles in zijn tijdsgeest zien. We kunnen toch moeilijk alle gebouwen, paleizen, parken gaan verwijderen die bekostigd zijn met geld uit de kolonisatie. Het was toen de normaalste zaak van de wereld. Amerika, frankrijk, engeland, nederland hadden allemaal kolonies.
- 42** Parce que ces statues font partie de notre histoire, elles sont le symbole de notre pays. De plus, elles n'appartiennent pas qu'aux Bruxellois ! Ce n'est pas à eux seuls de décider.
- 43** Deel van onze geschiedenis. De koning wilde het goede voor de Congolezen. Deze campagne die is gebaseerd op een verkeerde interpretatie. Men moet de feiten bekijken en alles wat de koning voor ons heeft gedaan. Een merci is het minste wat wij moeten doen
- Replace**
- 44** De kolonisatie en de gevolgen ervan die tot op vandaag doorwerken, mogen niet vergeten worden. Maar deze heer op zijn paard, getoond als een held, neen, dat kan niet (meer). Dat is een historische fout en moet z.s.m. rechtgezet worden. Weghalen zonder te vervangen houdt daarentegen geen enkel aspect van reconciliatie of erkenning in ten aanzien van het lijden van het Congolese volk. Vervangen die handel!
- 45** Het hangt van beeld tot beeld af. Een kleine buste kan je gemakkelijk vergezellen van een opvallend bordje met context. Maar het beeld op het Troonplein dat hoog en arrogant uitkijkt over Matongé moet je vervangen door een beeld over de kolonisatie en de impact er nu nog van.
- 46** Ik vind dat koning Leopold II niet meer dezelfde status mag genieten als de echte helden die een standbeeld hebben gekregen. Het leed van de Congolezen moet onlosmakelijk gekoppeld worden aan zijn daden en ik vind dat dat een plaats verdient in het straatbeeld. Al is het maar ter erkenning van datzelfde leed en hoe ver de nakomelingen van de Congolezen gekomen zijn.
- 47** Verwijderen is wissen uit de geschiedenis. Een krachtig beeld kan zijn om zijn handen af te hakken, of om het standbeeld beklad de laten zonder het te reinigen. Verschillende opties zijn mogelijk!
- 48** Allereerst wil ik benadrukken dat monumenten waaronder standbeelden geplaatst zijn met een bepaalde intentie, veelal om een bepaald individu op een voetstuk te zetten, evenals ter behoud van een bepaalde herinnering of manier van herinneren. De intentie zit hem dan ook voor het grootste gedeelte in de beeldtaal, symbolische vocabulair en de oorspronkelijke opschriften. Het is heel lastig om dit te contextualiseren met uitleg in de vorm van informatieborden die het beeld moeten duiden. Daarnaast is er een bepaalde politiek achter het narratief dat men dan wilt overbrengen. Hoe ver wilt u gaan met het beschrijven van de wandaden en de nog altijd voortlevende impact die het Leopoldiaanse regime en het Belgische regime hebben gehad in Congo?
- 49** Ik vind krachtige interventie een prachtig idee, echter is de vraag nogmaals: hoe ver wilt men gaan? Rode verf is een scherpe manier om de aandacht te vestigen op wandaden en het een visueel facet te geven. Echter kan dit als te gewelddadig beleefd worden. Daarom ben ik eerder voorstander van het verwijderen van Leopold II en het plaatsen van een ander monument. Een nieuw monument kan ontworpen worden om de anti koloniale boodschap op krachtige en stimulerende wijze te incoderen als het ware. Laat zien hoe het was voor de Congolezen vanuit Congoleze perspectieven. Toon de verhalen van verzet, want dit is belangrijk om over te brengen hoe verwerpelijk kolonialisme is geweest. Laat weten hoe het nog altijd doorwerkt in de huidige maatschappij. Communiceer dit met monumenten die deze verhalen stimuleren. Want standbeelden van Leopold II communiceren een valse retoriek en brengen in zichzelf absoluut geen kennis bij van het brute geweld en de uitbuiting. Hij hoort niet op een voetstuk te staan. Dit is niet iets om trots op te zijn.

- 50 The statues staying will always be a glorification or white supremacy, even if contextualised. They should be removed and replaced with people who are actually heroes. Ideally by people with significant achievements in equal rights movements, social movements, decolonisation or black people with great achievements. Statues are for those our society wishes to celebrate.
- 51 Leopold II is a mass murderer who killed more Congolese people than we could count. Being Congolese myself his presence in our city is bringing the pain back that my ancestors felt. Because his statues are a sign of glorification. Put other symbols that are more reminders/ memorials/ tributes to the lives lost during the building of this country. Don't glorify the murderer. Remember the victims.

Appendix 2

Statistical analysis

Questions asked

On the initiative of one.brussels, a survey was carried out to gauge opinions about the statue debate. Five questions were asked in the survey:

- 1) The postal code of the respondent's residence
- 2) Whether the statues should be preserved, using a four-point Likert scale (fully disagree, disagree, agree, fully agree)
- 3) Whether the statues should be contextualised, using a four-point Likert scale (fully disagree, disagree, agree, fully agree)
- 4) Whether the statues should be replaced, using a four-point Likert scale (fully disagree, disagree, agree, fully agree)
- 5) Whether the statues should be removed, using a four-point Likert scale (fully disagree, disagree, agree, fully agree)

In total, the first 963 completed surveys gathered by one.brussels between 16 June and 26 June, were introduced in the statistical software RStudio, which was used to make a statistical analysis of these data. Interesting questions such as correlations between the questions and the extent to which the Brusselers and non-Brusselers answer differently are addressed in this report.

Methodology

A first step is cleaning the data. For example, some respondents don't live in Belgium while others introduced incorrect postal codes. The data were edited before loading them in the statistical program RStudio. After cleaning the data, 954 data rows remained.

A second step was to divide the data in groups. The distinction was made between Brusselers and non-Brusselers, i.e. postal codes smaller than or equal to 1210 or postal codes greater than 1210.

The possible answers to the four survey questions were fully disagree, disagree, agree and fully agree. In order for RStudio to understand that these are ordinal data, the variables were factored and made numerical, with 1 representing the "fully disagree" answer and 4 the "fully agree" answer.

Finally, it should be noted that conclusions based only on the postal code variable should be taken with a grain of salt: after all, no other descriptive variables were asked of the respondent. The use of a four-point Likert scale also implies a certain research limitation. Ideally, at least a five-point Likert scale is used, in which the respondent also has the possibility to indicate "neither agree, nor disagree". In that case, the results of this survey would be different.

For the code used in RStudio, we refer to Appendix 1 of this document

Results

The histogram offers a visualisation of the results. Below, we immediately see the division of the answer for every question.

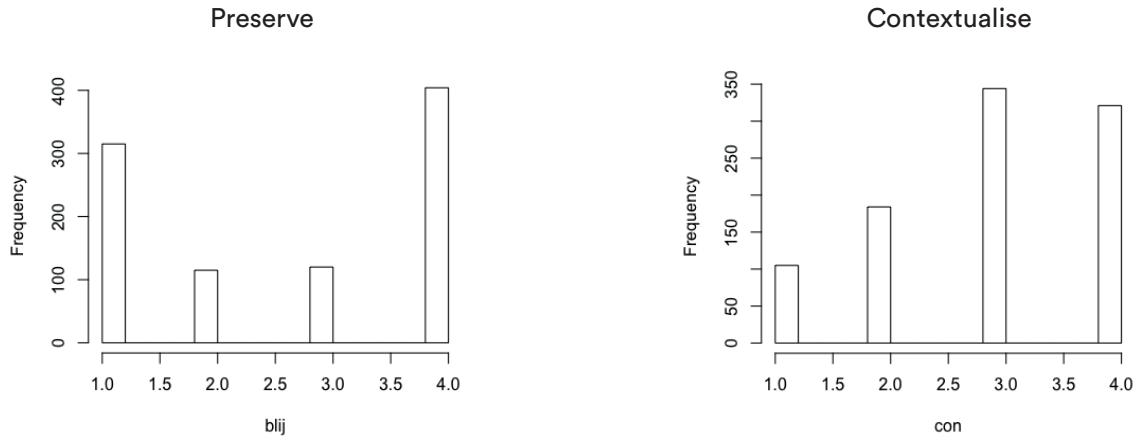

Figure 1: Preserve the statues

Figure 2: Contextualise the statues

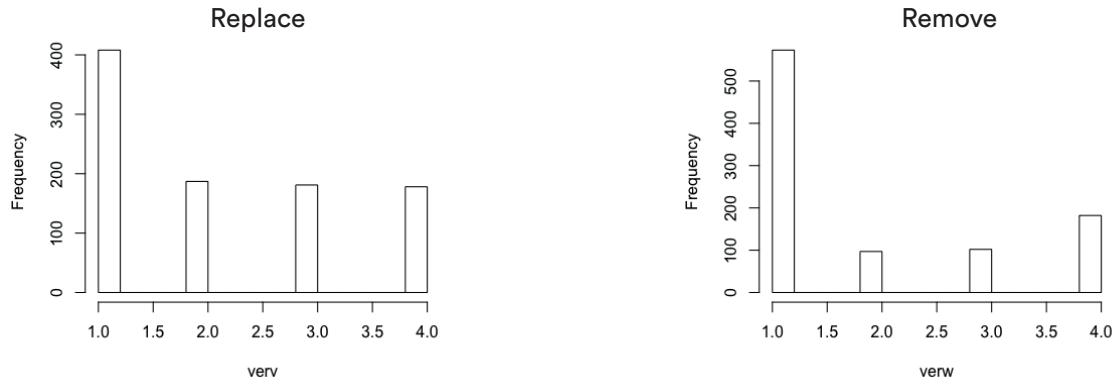

Figure 3: Replace the statues

Figure 4: Remove the statues

The table below shows the answers given to each question. What is immediately striking is that a majority of seven out of ten respondents indicates not being in favour of removing the statues. Six out of ten respondents are also not in favour of replacing the statues. Seven out of ten are in favour of contextualising the statues, while more than five out of ten are in favour of preserving them.

	Fully disagree	Disagree	Agree	Fully agree
Preserve	33,02% (315)	12,05% (115)	12,58% (120)	42,35% (404)
Contextualise	11,00% (105)	19,29% (184)	36,06 (344)	33,65% (321)
Replace	42,77% (408)	19,60% (187)	18,97% (181)	18,66% (178)
Remove	60,06% (573)	10,17% (97)	10,69% (102)	19,08% (182)

Here, an interesting question is to what extent the given answers to the four questions correlate with each other and whether this is significant. For this we use the Spearman correlation test.

This test statistic consists of the following formula:

$$\rho = 1 - \frac{6 \sum d_i^2}{n(n^2 - 1)}$$

Where ρ is Spearman's rho, d^2 is the square of the differences between the given answers and n is the number of respondents.

Spearman's correlation test statistic checks whether the zero hypothesis (namely $p = 0$) can be rejected. Rejection is determined on the basis of the calculated p-value. If the p-value is less than 0,05, the null hypothesis can be rejected and it can be concluded that the correlation is significantly different from zero.

The table below lists all p's and p-values for each possible combination between the questions.

Variabele X	Variabele Y	Spearman's rho	p-value	Significance
Preserve	Contextualise	-0.01042412	0.7478	Not significant
Preserve	Replace	-0.7834065	< 2.2e-16	Significant
Preserve	Remove	-0.8145654	< 2.2e-16	Significant
Contextualise	Replace	0.03270741	0.3129	Not significant
Contextualise	Remove	-0.2274146	1.175e-12	Significant
Replace	Remove	0.727093	< 2.2e-16	Significant

From the table above, we can deduce that the correlation between the answers given to the questions "preserve" and "replace" have a strong negative correlation (-78,34%). In other words, the more people agree with preserving the statues, the less people agree with replacing them. The correlation between preserving and removing is also clearly negative: the more people agree with preserving the statues, the less people agree with removing the statues.

Contextualising and removing have a slightly negative (though significant) correlation of minus 22,74%. Replacing and removing have a strong positive correlation of 72,71%.

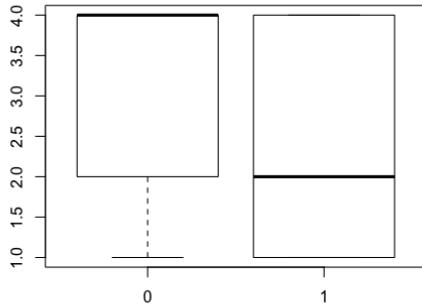
Brusselers versus non-Brusselers

An interesting hypothesis to investigate is to which extent opinions on the statues differ between Brusselers and non-Brusselers. The table below gives an overview:

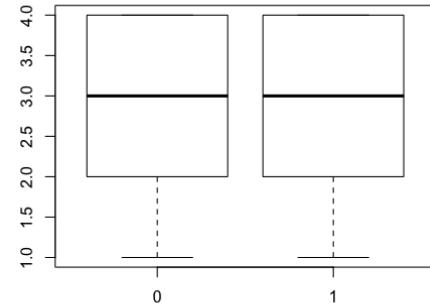
	Fully disagree		Disagree		Agree		Fully agree	
	BCR	Non-BCR	BCR	Non-BCR	BCR	Non-BCR	BCR	Non-BCR
Preserve	38,09%	20,44%	13,09%	9,49%	12,06%	13,87%	36,76%	56,20%
Contextualise	11,18%	10,58%	20,59%	16,06%	33,82%	41,61%	34,41%	31,75%
Replace	37,65%	55,47%	19,41%	20,07%	21,18%	13,50%	21,76%	10,95%
Remove	55,59%	71,17%	11,03%	8,03%	11,47%	8,76%	21,91%	12,04%

Based on the above table, we note that the opinions on preserving the statues differ greatly between the Brusselers and the rest of the country. Whether these differences are also significant, we have to find out by using the Mann Whitney U test (we are dealing with ordinal data that are not normally distributed). For this we use a new variable: BCR, where 1 stands for inhabitant of the Brussels-Capital Region and 0 for inhabitant of another Belgian region.

Before proceeding to the Mann Whitney U test statistic, we can, in a first phase, visually check whether there are differences of opinion between Brusselers and non-Brusselers. The boxplots below visualize this:

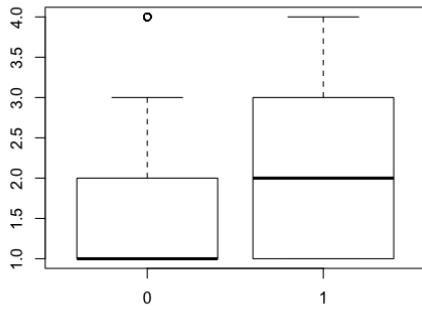

Figuur 5: Preserve

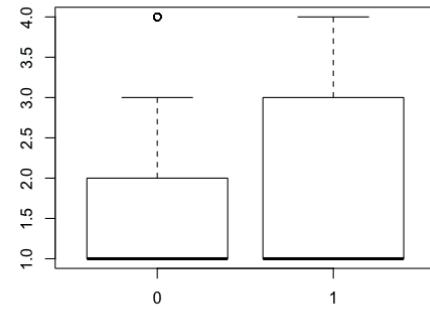

Figuur 6: Contextualise

The line in bold represents the median. On average, compared to Brusselers, non-Brusselers are the most convinced to preserve the statues. On average, opinions on the contextualisation of the statues are the same between Brusselers and non-Brusselers.

Figuur 7: Replace

Figuur 8: Remove

On average, compared to Brusselers, non-Brusselers are less in favour of replacing the statues. On average, opinions on removing the statues are the same between Brusselers and non-Brusselers, being: no. This is also reflected in the high percentages for the “fully disagree” answer in the survey on this question. More than half of both groups gave this answer (55.59% of Brusselers and 71.17% of non-Brusselers). Consequently, the median is also the same.

The null hypothesis of the Mann Whitney U test is that the medians of both groups are equal. If the p-value is less than 0.05, the null hypothesis can be rejected and it can be concluded that the medians of both groups differ significantly and therefore that opinions on the preservation, contextualisation, replacement or removal of the statues differ significantly between Brusselers and non-Brusselers. We get the following results:

	p-value	Significance
Preserve	8.241e-10	Significant
Contextualise	0.7682	Non-significant
Replace	1.277e-08	Significant
Remove	5.684e-06	Significant

What we have observed visually is also more or less confirmed in the results of the Mann Whitney U test. There are no significant differences between the two groups when it comes to contextualizing the statues, but significant differences can be observed when it comes to preserving the statues or replacing and removing them. In other words, the opinions differ considerably between Brusselers and non-Brusselers.

Bijlage 3 *Code used in statistical software program RStudio*

```
> enquete <- read.csv("~/Downloads/enquete.csv", sep=";")  
  
> View(enquete)  
  
> enquete <- na.omit(enquete)  
  
> View(enquete)  
  
> attach(enquete)  
  
> summary(blijven)  
  
eens ergeens neens nergeens 0 120 404 115 315  
> summary(context)  
  
eens ergeens neens nergeens 0 344 321 184 105  
> summary(vervang)  
  
eens ergeens neens nergeens 0 181 178 187 408  
> summary(verwijder)  
  
eens ergeens neens nergeens 0 102 182 97 573  
> antwoorden <- c("nergeens","neens","eens","ergeens")  
  
> f_antwoorden <- factor(antwoorden, order = TRUE, levels = c("nergeens","neens","eens","ergeens"))  
> BLIJVEN = factor(blijven, f_antwoorden)  
  
> CONTEXT = factor(blijven, f_antwoorden)  
  
> CONTEXT = factor(context, f_antwoorden)  
  
> VERVANG = factor(vervang, f_antwoorden)  
  
> VERWIJDER = factor(verwijder, f_antwoorden)  
  
> blij <- as.numeric(BLIJVEN)  
  
> hist(blij)  
  
> con <- as.numeric(CONTEXT)  
  
> hist(con)  
  
> verv <- as.numeric(VERVANG)  
  
> hist(verv)  
  
> verw <- as.numeric(VERWIJDER)  
  
> hist(verw)  
  
> cor.test(blij,con, method="spearman")
```

Spearman's rank correlation rho

data: blij and con

S = 146216741, p-value = 0.7478

alternative hypothesis: true rho is not equal to 0 sample estimates:
rho

-0.01042412

Warning message:

In cor.test.default(blij, con, method = "spearman") : Cannot compute exact p-value with ties
> cor.test(blij, verv, method="spearman")

Spearman's rank correlation rho

data: blij and verv

S = 258073695, p-value < 2.2e-16

alternative hypothesis: true rho is not equal to 0 sample estimates:
rho

-0.7834065

Warning message:

In cor.test.default(blij, verv, method = "spearman") : Cannot compute exact p-value with ties
> cor.test(blij, verw, method="spearman")

Spearman's rank correlation rho

data: blij and verw

S = 262582647, p-value < 2.2e-16

alternative hypothesis: true rho is not equal to 0 sample estimates:
rho

-0.8145654

Warning message:

In cor.test.default(blij, verw, method = "spearman") : Cannot compute exact p-value with ties

```
> cor.test(con,verv, method="spearman")
```

Spearman's rank correlation rho

data: con and verv

S = 139975252, p-value = 0.3129

alternative hypothesis: true rho is not equal to 0 sample estimates:
rho 0.03270741

Warning message:

In cor.test.default(con, verv, method = "spearman") : Cannot compute exact p-value with ties

```
> cor.test(con,verw, method="spearman")
```

Spearman's rank correlation rho

data: con and verw

S = 177617059, p-value = 1.175e-12

alternative hypothesis: true rho is not equal to 0 sample estimates:
rho

-0.2274146

Warning message:

In cor.test.default(con, verv, method = "spearman") : Cannot compute exact p-value with ties

```
> cor.test(verv,verw, method="spearman")
```

Spearman's rank correlation rho

data: verv and verw

S = 39491899, p-value < 2.2e-16

alternative hypothesis: true rho is not equal to 0 sample estimates:
rho 0.727093

Warning message:

In cor.test.default(verv, verw, method = "spearman") : Cannot compute exact p-value with ties

```
> bhg = 1*(postcode<="1210")
```

```
> boxplot(blij ~bhg)
```

```
> boxplot(con ~bhg)
> boxplot(verb ~bhg)
> boxplot(verw ~bhg)
> wilcox.test(blij ~bhg, mu=0, alt="two.sided", conf.int=T, conf.level=0.95)
```

Wilcoxon rank sum test with continuity correction

data: blij by bhg

W = 115395, p-value = 8.241e-10

alternative hypothesis: true location shift is not equal to 0 95 percent confidence interval:
1.557484e-05 9.999412e-01

sample estimates: difference in location

6.883224e-05

```
> wilcox.test(blij ~bhg, mu=0, alt="two.sided", conf.int=T, conf.level=0.95,
paired=FALSE,exact=TRUE)
```

Wilcoxon rank sum test with continuity correction

data: blij by bhg

W = 115395, p-value = 8.241e-10

alternative hypothesis: true location shift is not equal to 0 95 percent confidence interval:
1.557484e-05 9.999412e-01

sample estimates:

difference in location 6.883224e-05

Warning messages:

```
1: In wilcox.test.default(x = c(1, 1, 1, 3, 4, 1, 1, 1, 2, 2, 1, 1, : cannot compute exact p-value with ties
2: In wilcox.test.default(x = c(1, 1, 1, 3, 4, 1, 1, 1, 2, 2, 1, 1, : cannot compute exact confidence intervals with
ties
> wilcox.test(con ~bhg, mu=0, alt="two.sided", conf.int=T, conf.level=0.95,
paired=FALSE,exact=TRUE)
```

Wilcoxon rank sum test with continuity correction

data: con by bhg

W = 94241, p-value = 0.7682

alternative hypothesis: true location shift is not equal to 0

95 percent confidence interval:

-3.873691e-05 5.438110e-05

sample estimates:

difference in location 7.474629e-05

Warning messages:

1: In wilcox.test.default(x = c(3, 3, 3, 4, 3, 1, 4, 3, 3, 3, 3, 3, : cannot compute exact p-value with ties

2: In wilcox.test.default(x = c(3, 3, 3, 4, 3, 1, 4, 3, 3, 3, 3, 3, : cannot compute exact confidence intervals with ties

> wilcox.test(verv ~bhg, mu=0, alt="two.sided", conf.int=T, conf.level=0.95,
paired=FALSE,exact=TRUE)

Wilcoxon rank sum test with continuity correction

data: verv by bhg

W = 72366, p-value = 1.277e-08

alternative hypothesis: true location shift is not equal to 0 95 percent confidence interval:

-9.999617e-01 -7.193669e-05

sample estimates:

difference in location

-8.065623e-05

Warning messages:

1: In wilcox.test.default(x = c(4, 4, 4, 1, 1, 2, 4, 4, 2, 3, 4, 3, : cannot compute exact p-value with ties

2: In wilcox.test.default(x = c(4, 4, 4, 1, 1, 2, 4, 4, 2, 3, 4, 3, : cannot compute exact confidence intervals with ties

> wilcox.test(verw ~bhg, mu=0, alt="two.sided", conf.int=T, conf.level=0.95,
paired=FALSE,exact=TRUE)

Wilcoxon rank sum test with continuity correction

data: verw by bhg

W = 77785.5, p-value = 5.684e-06

alternative hypothesis: true location shift is not equal to 0
95 percent confidence interval:
-5.837025e-06 -5.673005e-05

sample estimates:

difference in location

-6.979772e-05

Warning messages:

1: In wilcox.test.default(x = c(3, 4, 3, 1, 1, 4, 4, 2, 3, 2, 2, 3, : cannot compute exact p-value with ties
2: In wilcox.test.default(x = c(3, 4, 3, 1, 1, 4, 4, 2, 3, 2, 2, 3, : cannot compute exact confidence intervals with ties

one. brussels

Geëngageerde Brusselaars met ☘ sp.a